વિભાગ A

નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નમાં આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી સાચો ઉત્તર લખો : *[પ્રત્યેકનો 1 ગુણ]* **4**

1. કઈ નૃત્યાંગનાએ પોતાનું આમ્રવન બુદ્ધના શરણે ધર્યું હતું?

(a) હિમાની (b) આમ્રપાલી

(c) ગણિકા (d) સારિકા

2. વેદકાલીન રાજ્યવ્યવસ્થા દરમિયાન 'સભા' નામની સંસ્થામાં મોટે ભાગે કોણ બેસતું?

(a) વડીલો (b) બાળકો (c) યુવાનો (d) મહિલાઓ

3. 'જિન' શબ્દ પરથી કયા સ્વામીના અનુયાયીઓ 'જૈન' કહેવાયા?

(a) મહાવીર સ્વામી (b) સહજાનંદ સ્વામી

(c) રામાનંદ સ્વામી (d) વિવેકાનંદ સ્વામી

4. કૌટિલ્યના અર્થશાસ્ત્રમાં કયા સિદ્ધાંતો પર પ્રકાશ પાડવામાં આવ્યો છે?

(a) રાજ્યના સિદ્ધાંતો (b) ધર્મના સિદ્ધાંતો

(c) નીતિના સિદ્ધાંતો (d) આપેલ તમામ

વિભાગ B

નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યોમાં ઉત્તર લખો : **8**

[પ્રત્યેકનો 1 ગુણ]

5. પ્રાચીન ભારતનો પ્રથમ કાયદા ગ્રંથ કયો ગણાય છે?

6. હડપ્પા સભ્યતાનું રાજસ્થાનમાં આવેલું કયું સ્થળ 'કૃષિક્રાંતિ'નું મુખ્ય મથક મનાય છે?

7. મહાવીર સ્વામીના નિર્વાણસ્થાનનું નામ જણાવો.

8. કયા વેદમાં આર્ય અને અનાર્ય સંસ્કૃતિનો સમન્વય જોવા મળે છે?

9. ગૌતમ બુદ્ધનું મૂળ નામ શું હતું?

10. મહાપદ્માનંદે કયા વંશની સ્થાપના કરી હતી?

11. કૌટિલ્યે કયા ગ્રંથની રચના કરી હતી?

12. ઋગ્વેદમાં કેટલા સૂક્તો આવેલા છે?

વિભાગ C

નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો : *[પ્રત્યેકના 2 ગુણ]* **10**

13. "લોથલ હડપ્પીય સભ્યતાનું મહાન આર્થિક કેન્દ્ર હતું." સમજાવો.

14. મોહેં-જો-દડો અને ધોળાવીરામાં જોવા મળતી વિશેષતાઓ જણાવો.

15. "લિચ્છવી પ્રજાની એકતા અને શિસ્ત પ્રશંસનીય હતી." સમજાવો.

16. 'મહાજનપદ' એટલે શું? ભારતમાં કુલ કેટલાં મહાજનપદ હતાં?

17. મૌર્ય સામ્રાજ્યના વિદેશો સાથેના સંબંધોની સમજૂતી આપો.

વિભાગ D

નીચેના પ્રશ્નોના મુદ્દાસર ઉત્તર લખો : *[પ્રત્યેકના 3 ગુણ]* **12**

18. બિન્દુસાર વિશે ટૂંક નોંધ લખો.

19. કનિષ્કની સિદ્ધિઓ જણાવો.

20. બ્રાહ્મણગ્રંથો વિશે ટૂંક નોંધ લખો.

21. જૈન ધર્મની આધ્યાત્મિક બાબતો વિશે સમજૂતી આપો.

વિભાગ E

નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તર ઉત્તર લખો : *[પ્રત્યેકના 4 ગુણ]* **16**

22. ઈતિહાસ લેખન અંગેનાં અલિખિત સાધનો વિશે જણાવો.

23. ઉપનિષદમાં વર્ણવાયેલી આધ્યાત્મિક વિચારધારાની સમજૂતી આપો.

24. અનુવૈદિક ભારતમાં મહિલાઓના સ્થાન વિશે જણાવો.

25. મૌર્ય સામ્રાજ્યના પતન બાદની રાજકીય પરિસ્થિતિની સમજૂતી આપો.